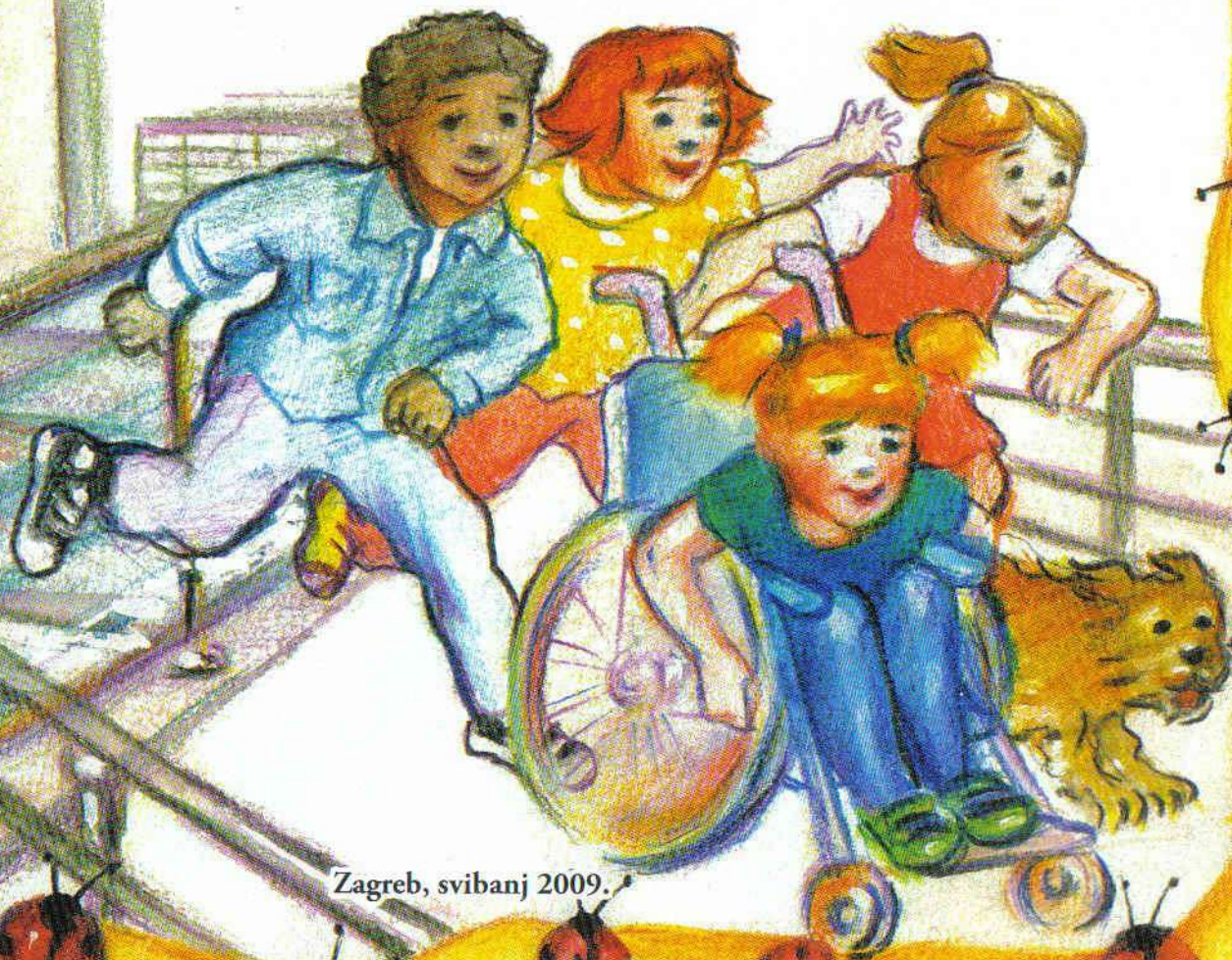

Ne zovi me posebnim

UPOZNAJMO DJECU S TEŠKOĆAMA U RAZVOJU

Zagreb, svibanj 2009.

Izdavač

Društvo osoba s cerebralnom i dječjom paralizom Zagreb

Za izdavača

Zvezdana Delić

Ova slikovnica je nastala prema predlošku knjige "Don't Call Me Special", Pat Thomas

ISBNB 978-0-7641-2118-0

Suradnik (mentor)

Miroslav Pospiš

Lektor i korektor

Ivan Cesarec

Ilustracije

Sanja Balen Šolić

Priprema za tisak

Josip Čubela

Tisak

De Ve De d.o.o., Zagreb

devede@post.t-com.hr

ISBNB 978-953-7184-06-3

Ne zovi me posebnim

UPOZNAJMO DJECU S TEŠKOĆAMA U RAZVOJU

Ilustracije Sanja Balen Šolić

Zagreb, svibanj 2009.

RAZLIKE NISU VAŽNE

Ja idem na ples.

Ona ide na terapiju.

Ja pijem iz čaše i jedem
običnu hranu.

Ona pije iz bočice i jede
kašastu hranu.

Ne marim što drugi ljudi kažu.

Erica Jensen

NE ZOVI ME "POSEBNIM"

Danas ljudi s invaliditetom ne vole da ih se zove
"posebnim" jer im se čini da su tada previše
različiti od drugih.

Pat Thomas

Dječji vrtići i škole trebaju prihvatiti svu djecu neovisno o njihovim fizičkim, intelektualnim, socijalnim, emocionalnim, jezičnim i drugim karakteristikama.

Mora se polaziti od pretpostavke da su ljudske razlike nešto normalno. Različiti se rađamo: imamo različite gene, neka djeca rađaju se nakon sedam mjeseci trudnoće, druga nakon intrauterine patnje, živimo u različitim okolinama.

Polaskom u školu sve se razlike brišu. Svi uglavnom počinju učiti na isti način i svi uče iste stvari. Tako se stvaraju “specijalci”, učenici koji se odvajaju iz redovne škole i upućuju u tzv. “specijalne” škole. Sva naša nastojanja u borbi protiv “specijalaca” bit će uzaludna ako se ne prihvati činjenica da je učenje individualan proces. Kroz učenje učenik mora ostvariti samoga sebe prema svojim mogućnostima, slabim i jačim stranama, svojim interesima i svom tempu učenja. Načelo različitosti najsnažnije je načelo morala i etike. Učenje treba biti prilagođeno učeniku, a ne da se učenik prilagođuje određenim pretpostavkama u pogledu brzine i naravi procesa učenja. Nekvalitetno obrazovanje temelji se na načelu “jedna mjera odgovara svima”.

Poštivanje različitosti znači društvo orijentirano na prava djeteta. Tko poštuje razlike, poštuje dostojanstvo svih ljudskih bića.

Miroslav Pospíš

Predsjednik Hrvatskog saveza udruga cerebralne i dječje paralize

Ponekad je nekoj djeci jako teško uključiti se u sportske aktivnosti i igre na igralištu s ostalom djecom.

Poznaješ li takvo dijete i kako
znaš koja su to djeca?

Tijekom biranja suigrača za neku igru ili sport vjerojatno nisi izabrala djevojčicu koja za kretanje koristi kolica. Puno ljudi misli da ova djevojčica s teškoćama u razvoju zbog svoga stanje nije zainteresirana za sport i igru.

To je i ovaj dječak.

On mrzi sport zato što ne može trčati brzo kao njegovi prijatelji te ga zbog toga stalno zadirkuju, izostavljaju i maltretiraju.

Kad vidimo ljude koji su različiti od nas, ponekad pretpostavljamo stvari o njima koje nisu uvijek istinite.

Kad pretpostavljaš, tada samo nagađaš.
Nagađanje stvari o ljudima može
povrijediti njihove osjećaje te se mogu
osjećati vrlo osamljeno.

Svaka je osoba u svijetu jedinstvena. To znači da je svatko od nas malo drugačiji od svih ostalih.

Svatko od nas neke stvari radi s lakoćom, a za neke stvari treba pomoć drugih osoba.

A TI ?

Poznaješ li ti neko dijete s teškoćama u razvoju u tvojoj školi? U tvojoj obitelji?

U kojim su stvarima oni dobri i uspješni? S čime imaju problema?

U čemu si ti dobar i uspješan? S čime ti imaš problema i trebaš pomoć?

Ako su vam potrebne naočale da biste bolje vidjeli ili koristite prilagođene škare kojima lakše režete, koristite specijaliziranu opremu koja vam pomaže da budete što bolji u aktivnostima koje provodite.

A TI ?

Koje teškoće u razvoju poznaješ? Možeš li se sjetiti neke specijalizirane oprema (kao što su naočale) koja bi pomogla osobama s teškoćama u razvoju?

Djeca s teškoćama u razvoju često koriste pomoćnu opremu. Koriste i rampe kako bi puno lakše prešla s jednoga mjesta na drugo. Također upotrebljavaju prilagođene WC-e i slivnike ili prilagođene vrste miševa i tipkovnica kako bi lakše koristila računalo.

Neka djeca rođena su s teškoćama u razvoju,
a neka djeca teškoće imaju jer su
se razboljela ili su doživjela
nesreću.

Postoje različite vrste
teškoća u razvoju. U
nekima pojedini
dijelovi tijela
osobe ne rade
kako treba.

Postoje i teškoće s
kojima je teško učiti
istom brzinom kao
ostala djeca.

Prije su djeca s teškoćama u razvoju išla u specijalne škole u kojima su radili specijalni učitelji. Zbog toga su ih ljudi počeli zvati "SPECIJALNIMA" I "POSEBNIMA".

Mnogim ljudima, pogotovo djeci, smeta kada ih se zove POSEBNIMA jer se tada osjećaju jako različito od svih ostalih.

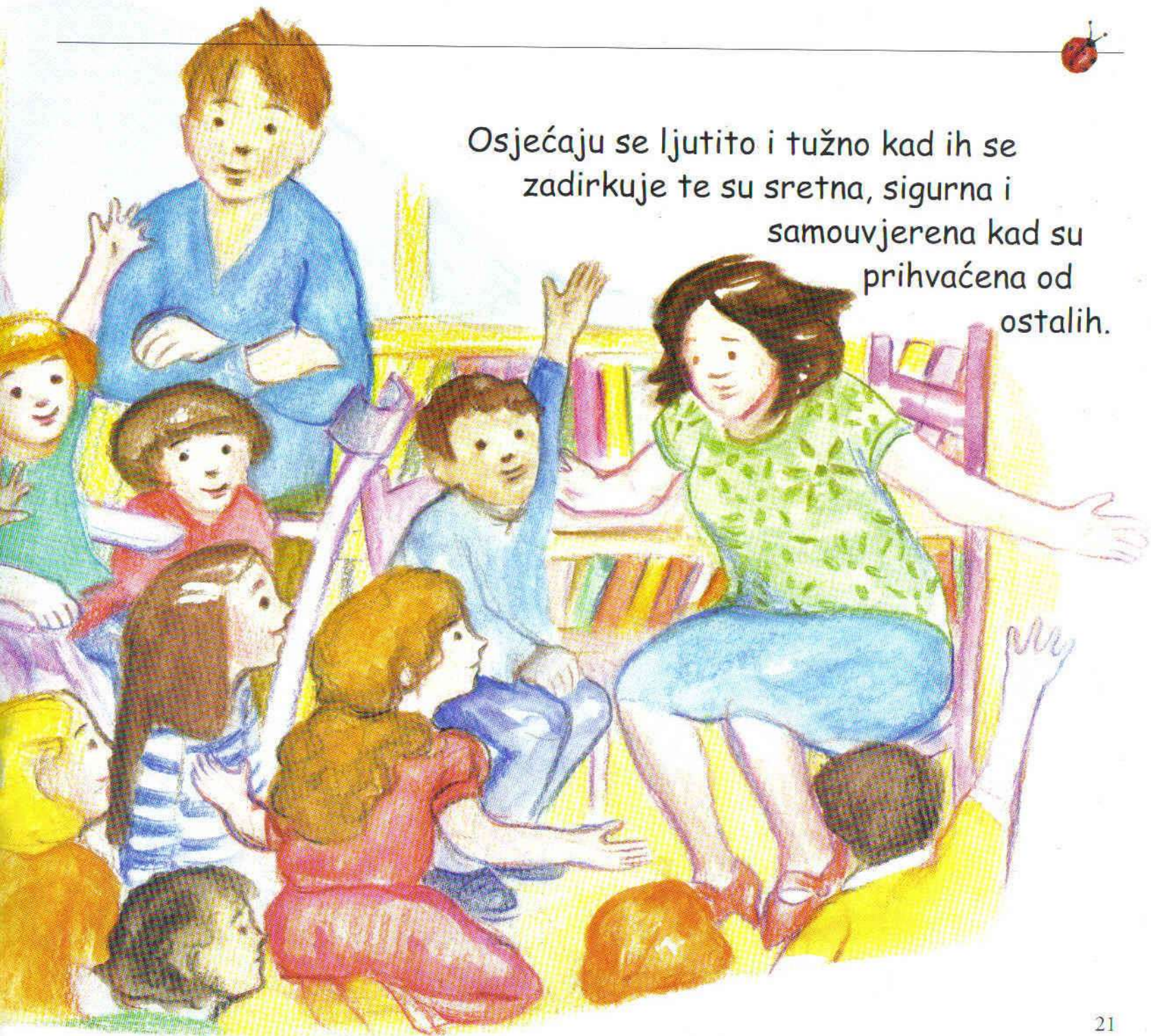
Danas mnoga djeca s teškoćama u razvoju pohađaju redovne škole. To je zato što sada znamo da je svijet zanimljiviji kad možemo biti svi zajedno i možemo učiti jedni od drugih.

Iako djeca s teškoćama u razvoju možda izgledaju drukčija izvana, iznutra su jednaka kao i sva ostala.

Osjećaju se ljutito i tužno kad ih se
zadirkuje te su sretna, sigurna i
samouvjereni kad su
prihvaćeni od
ostalih.

Pojedina djeca s teškoćama u razvoju imaju dodatne učitelje ili pomagače koji rade s njima u školi ili doma. Nekad su ti pomagači odrasli, a ponekad i djeca iz razreda.

Posao pomagača je samo da pomaže. Može biti jako loše i uznemirujuće kad pomagač počne raditi sve za dijete.

Nikad dvoje ljudi ne uči na isti način ili istom brzinom.

Nekoj djeci koja imaju teškoće potrebno je više vremena da učine ili nauče nešto, ili to čine na drugačiji način.

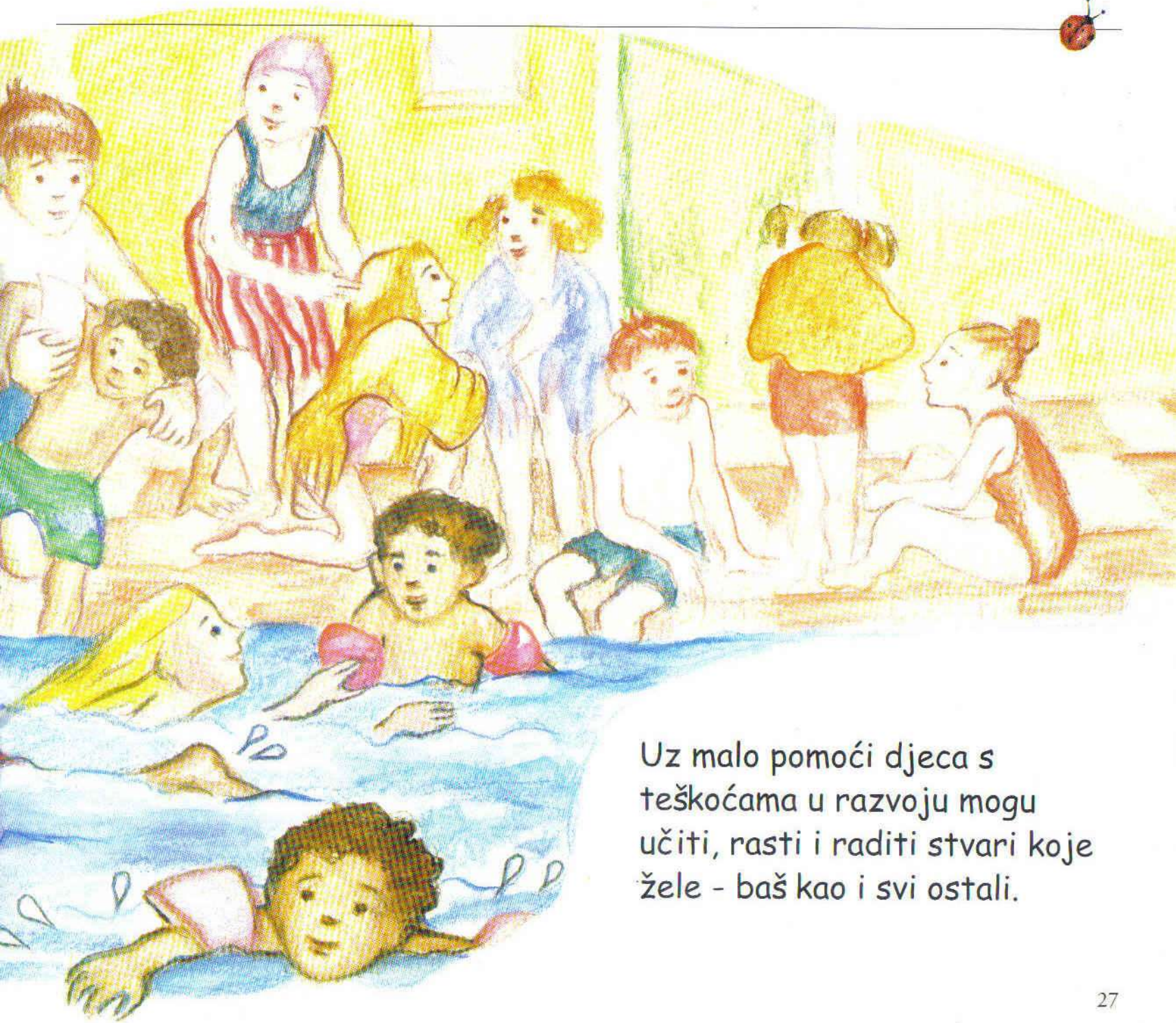

Ali ponekad mogu učiniti bolje ili naučiti brže neke stvari nego drugi.

Svi trebamo raditi i igrati
se zajedno.

Uz malo pomoći djeca s
teškoćama u razvoju mogu
učiti, rasti i raditi stvari koje
žele - baš kao i svi ostali.

Kako koristiti ovu slikovnicu

Ova slikovnica služi za upoznavanje djece s teškoćama u razvoju. Informacije koje dijete treba znati ili koje može razumijeti o teškoćama u razvoju, različito je od djeteta do djeteta te zavisi o dobi. U ovoj dobnoj skupini važno je poticati prihvaćanje i toleranciju za djecu i osobe koja se čine DRUGAČIJI-MA i POSEBNIMA. Pitanja zašto su drugačiji prikladnija su za stariju djecu.

Ponekad odrasli trebaju razmisliti o svojim osjećajima spram teškoća u razvoju prije nego o tome razgovaraju s djetetom. Tek odnedavno smo svjesni i prihvaćamo kako invalidnost i teškoće u razvoju ne trebamo držati iza zatvorenih vrata. Zastanite malo i razmislite pa tek onda razgovarajte s djetetom.

Grupni razgovor o teškoćama u razvoju s grupom mlađe djece može biti jako živahni. Jedan od načina kako bi pokazali značenje teškoća u razvoju igranje je uloga. Roditelj ili učitelj može pomoći djetetu razumjeti kako je to kad ne možete koristiti neko osjetilo, npr. stavljanjem poveza na oči ili slušalica na uho. U školama gdje je dostupna oprema, može se omogućiti djeci bez teškoća da koriste kolica za kretanje ili ostala pomagala kako bi se povećalo razumijevanje za poteškoće s kojima se suočavaju ljudi i djeca koji koriste pomagala.

Nakon što ste otežali vid, sluh ili kretanje razgovarajte s njima o ljudima koji se uspješno nose s teškoćama u razvoju i invaliditetom kao što su Ana Sršen, Beethoven, sportaši s invaliditetom i djeca s teškoćama u razvoju koja su uspješna u redovnome obrazovanju.

Škole koje pohađaju različita djeca moraju imati i različite načine pomoći za one koji imaju smanjene mogućnosti. To može uključivati rampe, prilagođene škare, papir i olovke, prilagođene tipkovnice i miševe, te prilagodljive stolove i stolce. Demistifikacija ove opreme u grupnoj raspravi pomaže da se gleda dijete, a ne oštećenje. Također pomaže i u razvoju kreativna rješavanja problema. Razgovarajte s djetetom o različitoj opremi koju koriste djeca i osobe s teškoćama u razvoju, a u široj raspravi i o opremi koju ljudi koriste za pomoć u svakodnevnom životu (invalidska kolica, prilagodljiva sjedalica za WC, hodalice).

Jezik i nazivlje koje koristimo za djecu s teškoćama u razvoju i osobe s invaliditetom s vremenom su se mijenjali i napredovali. Pomozite djetetu da shvati kako riječi kao što su “bogalj, retardirani ili idiot” nikad nisu prihvatljive. Isto tako, potičite ih da koriste prihvatljive nazive kao što su **DJECA S TEŠKOĆAMA U RAZVOJU** i **OSOBA S INVALIDITETOM**. Riječi kao što su hendikepiran, retardiran i spastičar smatraju se bolnima i uvrjedljivima.

Davanje odgovornosti djeci pokazalo se kao dobar način učenja. Ako u razredu imate dijete s teškoćama, uključite ostalu djecu i dajte im priliku da postanu pomagači.

Udruga osoba s invaliditetom i djece s teškoćama u razvoju, obitelji i grupe za pomoć i samozastupanje vrlo će rado doći u vašu školu i razgovarati s djecom. Razgovor znakovnim jezikom ili čitanjem s usana, primjerice, može djeci povećati horizonte o slušanju i komunikaciji.

Ova slikovnica izdana je kao prilog obilježavanju 5. svibnja, Nacionalnoga dana osoba s cerebralnom paralizom, koji se u Republici Hrvatskoj obilježava od 2002. g.

Zašto Nacionalni dan osoba s cerebralnom paralizom?

Zato što u javnosti nije dovoljno poznat problem osoba s cerebralnom paralizom i njihovih obitelji unatoč dugogodišnjem radu Hrvatskog saveza cerebralne i dječje paralize i njegovih članica. Zbog toga je Hrvatski savez udruga cerebralne i dječje paralize želio jedan dan u godini obilježiti kao Nacionalni dan osoba s cerebralnom paralizom.

Na zamolbu HSUCDP-a prema nadležnim ministarstvima, Povjerenstvu Vlade RH za osobe s invaliditetom, a uz podršku predsjednika Republike, gosp. Stjepana Mesića, u 2001. godine prvi put je donijeta odluka da 5. svibnja bude Nacionalni dan osoba s cerebralnom paralizom.

Ciljevi obilježavanja Nacionalnog dana:

1. **Informirati** i povećati znanje i svijest građana kao i osoba s CP-eom, te njihovih obitelji o tome što je CP.
2. **Naglasiti** medicinske, psihološke, socijalne i ekonomske aspekte CP-a.
3. **Alarmirati** nadležna ministarstva, organe lokalne uprave i samouprave kao i medije o problemima osoba s CP-eom.
4. **Promijeniti** stav o CP-u i dopustiti osobama s cerebralnom paralizom da zauzmu svoje mjesto u društvu.
5. **Postići** bolje razumijevanje i prihvaćanje osoba s cerebralnom paralizom od strane odgajatelja u vrtićima, nastavnika u školama, poslodavaca, zaposlenika te cjelokupne javnosti.

Ova slikovnica promovirana je u okviru tribine "Djeca s motoričkim teškoćama u obrazovnom sustavu – Osobni asistenti/pomoćnici u nastavi održano 5. svibnja 2009. na Tribini grada Zagreba, Kaptol 27, u sklopu projekta "Senzibilizacija javnosti o osobama s invaliditetom" te uz podršku Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi.

ISBN 953-7184-06-4

